Posamezna številka Din 1·—.
ŠTEV. 79.
V LJUBLJANI, torek, 5. maja 1925.
Poštnina plačana v gotovini.
LETO II.

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj in praznikov.
Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20·—, inozemstvo Din 30·—.

Neodvisen političen list.
UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Nove davščine.

Tekom proračunske debate je dokazal posl. dr. Krajač v svojem sijajnem govoru, da bo znašal državni deficit v tekočem letu najmanj dve milijardi dinarjev, ker za toliko presegajo dovoljeni izdatki državne dohodke. Pod poraznim utisom tega dokazanega odkritja je skušal tedaj finančni minister dr. Stojadinović ugovarjati, kakor pa kažejo samo najnovejši ukrepi finančnega ministra, je dr. Krajač prepričal tudi njega. Drugače si pač ni mogoče razlagati ukrepov, ki so bili izdani pred par dnevi.

Tako se podraži sol za dve kroni pri kilogramu, agio pa se poviša od 1000 odstotkov na 1100 odstotkov.

Razumemo popolnoma prizadevanje finančnega ministra, če skuša odpraviti državni deficit in naravnost zamerili bi mu, če ne bi kazal tega prizadevanja. Odločno pa protestiramo proti načinu, kakor hoče priti finančni minister do denarja.

Dolžnost finančnega ministra je predvsem bila, da je predložil skupščini samo take dvanajstine, po katerih bi bilo zasigurano, da se bodo državni dohodki krili z izdatki. Tega dr. Stojadinović ni storil, temveč si je hotel pomagati s politiko ptiča noja, ki skrije glavo v pesek, misleč, da je s tem izginil deficit.

Z zvišanjem cene soli je storil finančni minister drug neoprostljiv greh. Po tem sredstvu bi smel seči finančni minister šele tedaj, če bi vsa druga sredstva odrekla. Tu je treba v prvi vrsti omeniti iztirjevanje neplačanih in zaostalih davkov v srbskih pokrajinah. Če je morala Slovenija plačati na desetine milijonov več, kakor je bilo po proračunu predvideno, tedaj bi morale srbske pokrajine plačati vsaj to, kar so po zakonu dolžne. Dvojna mera v tem oziru pomeni rušenje državne avtoritete.

Neoprostljivo je nadalje, da je finančni minister naprtil v dvanajstinah nekatere nove davke samo prečanskim krajem, pa čeprav je moral vedeti, da so dvanajstine deficitne.

Dolžnost finančnega ministra je bila, da vpričo deficita izvrši izenačenje davkov že v dvanajstinah, ne pa da si pomaga sedaj z raznimi odredbami, ki so sama krparija in skrajno nezdravo polovičarstvo.

Ne glede na vse to, pa je povišek cene soli skrajno nesocialen, krivičen in zato zgrešen. Sol je neobhodno potrebna vsakomur in še konsumira po številu prebivalstva. Revni sloji imajo dosti več otrok, ko bogati. Zato rabijo revni sloji mnogo več soli od bogatih. Delavska rodbina s štirimi otroci rabi trikrat toliko soli ko bogata rodbina brez otrok. Z drugimi besedami se pravi to, **da bo revna rodbina plačevala večji davek od bogate.** Če se ne pravi s tem postavljati vseh socialnih zakonov na glavo, če ni taka finančna politika, ki jemlje od revnih mesto od bogatih, napačna, potem na svetu sploh ni napake in je tudi dvemilijardni državni deficit pravilnost.

Enako napačno je povišanje agia za 100 odstotkov. Menda ni na svetu države, ki bi ob času dviga valute linearno poviševala agio. Naš agio je že itak previsok in njega posledica je, da plačujemo vse industrijske izdelke neprimerno drago. Uradništvo, ki bi si moralo vsled dviga valute pomagati, je vsled dviga agia v stari mizeriji. Tudi ta ukrep zadene v prvi vrsti le socialno šibkejše sloje in je nov dokaz, da nima naš finančni minister in njegova vlada »nacionalnega bloka« niti najmanjšega pojma o moderni finančni politiki.

Slovencem pa je dal finančni minister še posebno darilo. Izdan je nalog, da se mora ves v Sloveniji nabran denar za monopolske pristojbine na vžigalice nalagati pri poštno čekovnem zavodu **v Zagrebu in ne v Ljubljani.** Kaj da se namerava doseči s tem odtegljajem denarja iz Slovenije, ni težko uganiti. Radi bi pa vedeli, zakaj naj gre denar samo v Zagreb! Ali iz ljubezni do Hrvatov? Ne verujemo niti najmanje! Kaj pa je vzrok?

Naše gospodarstvo preživlja največjo denarno krizo in največja podjetja se bore za obstoj. Dolžnost države bi bila, da priskoči našemu gospodarstvu na pomoč, mesto tega pa vali finančni minister vedno nove in nove davke?! Kako dolgo še? Kako dolgo se boste še navduševali za »nacionalni« blok, ki vodi tako finančno politiko?

Zmaga levega bloka v Franciji.

Pariz, 4. maja. Občinske volitve so potekle v splošnem mirno. Samo v bližini Ajaccia na Korziki je prišlo do spopada, tekom katerega sta bila dva volilca ubita.

Zanimanje za volitve je bilo zelo veliko in se je v Parizu udeležilo volitev skoraj 100 odstotkov.

V Parizu samem je ostalo stanje strank skoraj neizpremenjeno, zato pa je levičarski blok na deželi silno napredoval. V mnogih občinah bodo potrebne ožje volitve, ki bodo pomnožile zmago levičarske vlade, ker imajo stranke levice boljše izglede. Nazadovali so poleg desničarjev tudi komunisti.

Herriot je bil izvoljen v Lyonu z velikansko večino. V Toulonu, Caillaxu, Orleansu, Bordeauxu in Marseillu so si priborili levičarji veliko večino. Vsi senatorji, ki so člani sedanje vlade so bili izvoljeni.

Velika zmaga levice je splošno francosko javnost presenetila, dasi se je pričakovalo, da bo vlada svojo pozicijo ohranila.

Zmaga levice je bila za desničarje tem bolj presenetljiva, ker so ti upali, da bo izvolitev Hindenburga voda na njihov mlin. Francoski narod pa je preizkušnjo dobro prestal in ni nasedel šovinistom.

Vlada Painlevé-ja je sedaj utrjena in ima proste roke, da nadaljuje s svojo politiko.

Radikali za sporazum.

Beograd, 5. maja. O priliki sestanka anketnega odbora so se včeraj širile neke vesti o pogajanjih radikalov z radićevci. Misli se, da si bo ena kakor druga stranka prizadevala, da pride do sporazuma. Povdarjali so, da je že izdelana podlaga za ta sporazum. Samo je vprašanje, kdaj se bo pričelo z ustvarjanjem sporazuma. Anketa ne bo na sporazumu ničesar ovirala. Radikali hočejo, da gre vse svojim naravnim potom in da je vse odvisno od tega, ako se konča sodni proces proti Radiću in ako anketni odbor dovrši svoje delo.

Opažajo, da je razpoloženje za sporazum pri radikalih zelo veliko. Gotovo je, da bodo predlagali radikali verifikacijo mandatov. Razpoloženje radikalov, ki je sedaj zelo dobro, bo v bodoče odvisno od tega, ako ne bo v materijalu nobenih neprilik. Po temeljitem proučavanju materijala pričakujejo važnih sklepov, vendar se bodo glavna tehnična dela morala izvršiti vsekakor pred formalnimi in prijateljskimi razgovori med obema strankama.

Obstoji vprašanje, kakšni bodo odnošaji med sedanjimi strankami nacionalnega bloka.

Prestop sam. demokratov v radikalno stranko.

Kakor se doznava iz dobro obveščenih krogov, vprašanje samostojnih demokratov sedaj ni aktualno, ker je le sekundarno vprašanje. Radikali hočejo najprej napraviti sporazum in še-le na to pride na vrsto vprašanje o odnošajih v nacionalnem bloku.

Pribičeviću bo sporočena vsebina sporazuma, ko bosta nanj pristali obe pogajajoči se stranki, in od Pribičevića se bo zahtevalo, da se odloči. Samo po sebi se razume, da bo sporazum tak, da ga **Pribičević ne bo mogel sprejeti.**

V poslednjem času se je pri SDS pojavila ideja, da se obe stranki »nacijonalnega« bloka fuzionirata in da samostojni demokrati vstopijo v poslanski klub radikalne stranke. V tem pogledu se sedaj vrše pogajanja med radikali in SDS. Radikali stoje na stališču, da morejo samostojni demokrati vsak hip prestopiti k radikalom, **toda ne kot stranka, marveč le kot poedinci.** Zato tudi radikali nočejo napraviti samostojnim demokratom niti političnih niti programskih koncesij. V koliko pa hočejo samostojni demokrati vstopiti v radikalno stranko, to je njihova stvar. Pristop se bo dovolil vsem razen Pribičeviću, proti kateremu pa obstoje pomisleki osebnega značaja, zlasti bojazen, da ne bi on s svojim načinom in s svojo taktiko povzročil razkol rad. kluba. Po tem bolj, ker se nahajajo v radikalnem klubu poslanci, ki soglašajo s Pribičevićem.

Poleg tega se smatra, da bo Pribičević velika težkoča in ovira vsakemu sporazumu z katerokoli stranko iz opozicije in ne samo z radićevci.

V ostalem bo sleherni, ki bo prestopil v radikalno stranko, ostal poedinec, ker nočejo radikali niti njemu niti ostalim dovoliti, da bi vplivali na politiko radikalne stranke. Tako bi bil popolnoma izključen vsak vpliv sam. demokratov na politiko radikalne stranke. Prestop samostojnih demokratov k radikalom bi pomenil **likvidacijo samostojne demokratske stranke brez kakega nadaljnjega političnega efekta.**

KRALJ ODPOTUJE V BUKAREŠTO.

Beograd, 5. maja. Iz dvornih krogov prihajajo poročila, da bo kralj odpotoval v Bukarešto, kjer bo 10. t. m. prisostvoval proslavi rumunskega blagdana.

Nato namerava kralj posetiti okoli 17. t. m. Dalmacijo. Veliki župan splitski je odpotoval v Beograd, da se utrdi program. Ljudstvo se pripravlja na veličasten sprejem.

Delo anketnega odbora.

Beograd, 5. maja. Ker je Nikola Subotić izvoljen za podpredsednika skupščine, je izpraznjeno mesto predsednika anketnega odbora. Ta odbor se je sestal včeraj popoldne na sejo in je na njej izvolil za predsednika dr. Lazo Markovića. Danes zvečer ob 20. potuje odbor v Zagreb, kjer bo imel svoje seje. Ako bo potrebno, bo odbor potoval tudi v poedina volilna okrožja, kjer so bili izvoljeni oni poslanci, katerih mandati so sporni in pod anketo. Anketni odbor ne bo donesel v Zagrebu nobenih sklepov, ampak bo sklepal v Beogradu v sporazumu z vlado.

ZAKONODAJNI ODBOR SPREJEL STANOVANJSKI ZAKON.

Beograd, 5. maja. Včeraj popoldne ob 17. se je vršila seja zakonodajnega odbora o novem stanovanjskem zakonu. Govorili so: **Izmet beg Kapetanović, dr. Šuperina, Polić, Vasa Jovanović, Žanić** in **Kulenović.** Vsi so predlagali neke izpremembe. Nato je predsednik **Ljuba Jovanović** poročal, da se preide k 3. oddelku. Govoril je **dr. Gosar,** ki je predlagal dodatek k čl. 76. Predsednik je nato odredil odmor, da se je mogel minister socialne politike odločiti, katere izpremembe se morejo sprejeti. **Grisogono** je imel konferenco z vladnimi poslanci in ob 6.45 se je seja nadaljevala.

Večina predlogov je bila odbita. Sprejeti so bili le nekateri manjši predlogi. Glasovali so nato o posameznih členih.

Nato je prišla na vrsto debata o prehodnih naredbah. **Vasa Jovanović** zahteva ustavek v zakon, da so od zakona izvzete invalidske zadruge. **Minister** pravi, da je to samo po sebi umevno. **Polić** zahteva, da se člen 79. zbriše. **Grisogono** temu ugovarja. Pride do prerekanja med Grisogonom in Agatonovićem. Upade tudi poslanec **Božović.** Po govoru ministra Grisogona so glasovali o prehodnih naredbah. Skupaj je glasovalo 29 poslancev od 42 in sicer 20 za in 9 proti. Predsednik izjavi, da je zakonski načrt stanovanjskega zakona sprejet.

Danes se sestane zakonodajni odbor in se bodo prečitala poročila vlade in opozicije. Za vladnega izvestitelja je bil imenovan dr. Bugarski, za poročevalca opozicije pa dr. Polić. Seja je bila zaključena ob 20.45.

STRAH IN INTRIGE SAMOSTOJNIH DEMOKRATOV.

Beograd, 5. maja. Bolezen min. predsednika Pašića je povzročila popoln zastoj v razvoju političnih dogodkov.

Samostojne demokrate skrbi sedanja začasna rešitev in njihovo zapostavljanje pri ustvarjanju nove situacije. Radi tega skušajo samostojni demokrati vstopiti v kombinacijo z novo vlado in lansirajo vesti, da radikali nočejo nove vlade z radićevci brez samostojnih demokratov. Oni tudi pripovedujejo posameznim radićevcem, da je s padcem SDS ogrožena prečanska fronta, ki mora biti čim jačja napram srbijanski fronti. Ta apel samostojnih demokratov pa je napravil pri radićevcih in radikalih zelo slab vtis.

PO INTERNACIJI PRINCA GJORGJA.

Beograd, 5. maja. O kraljeviću Gjorgju ni nobenih novih vesti. Pričakujejo, da bo to vprašanje končno rešil kronski svet. Policija je uvedla preiskavo pri komunistih, republikancih in pri članih črne roke.

Političen program SKS.

GOVOR DR. D. MARUŠIČA NA OBČNEM ZBORU SKS.

Kakor dokazuje včerajšnji »Slovenski Narod«, bodo skušali mladinski listi za vsako ceno napačno tolmačiti resolucije, sprejete na občnem zboru SKS. Zlasti bodo seveda poudarjali, da je SKS »izdala« svoj program, da se je izpremenila in da je postala radičevska.

Da vidijo naši bralci, kako lažnive so te vesti mladinskih listov, objavljamo danes dr. Marušičev govor, ki je bil oficijelen komentar k sprejetim resolucijam.

Dr. Marušič je govoril:

Za današnjim občnim zborom, ki je peti po številu praznujemo majhen jubilej in lahko z zadoščenjem pogledamo nazaj na pretečenih pet let in na ogromno delo, katerega je v tem času naša stranka izvšila. Toda današnji občni zbor ni toliko važen radi jubileja samega, temveč predvsem radi trenutka, v katerem se vrši.

Po štiriletni abstinenci so Hrvati prišli v narodno skupščino. S tem, da so oni stopili na parlamentarno torišče, kjer se hočejo boriti za svoja prava, je nastal

nov položaj

v naši državi, ki je odločilen za ves njen nadaljni razvoj. Vsi vemo in čutimo, da se brez poštenega, lojalnega sporazuma med bratskimi plemeni v naši državi, ona ne more razviti niti gospodarsko niti kulturno, in da do tega sporazuma mora priti. Vsi vemo in čutimo, da je sedaj nastal čas, ko pride do sporazuma. Vsled tega je potrebno, da zastavimo tudi mi Slovenci vse svoje moči v tem času, ko se bo delal sporazum med tremi narodi Jugoslavije, da ne ostanemo na strani kot nemi gledalci in da lahko povemo, kaj hočemo in kje nas čevelj žuli.

Pretečena politična zgodovina naše države nam kaže, da dosedanje vlade v naši državi niso imele nikakih jasnih smernic, temveč da smo jadrali od eksperimenta do eksperimenta. To je deloma razumljivo, ker smo Slovenci, Hrvati in Srbi prvič prišli skupaj v novo državo in se nismo med seboj dobro poznali ter se tudi še sedaj ne poznamo. Za to pa je naša dolžnost, da vsi odkrito povemo, kaj želimo, ker se edino na tej podlagi more vstvariti zaupanje, ki je za sporazum potrebno.

Čast srbskim žrtvam.

Kar se nas Slovencev tiče, lahko rečemo, da smo stopili v novo državo z odkritim srcem, polnim zaupanja. Vsi globoko občutimo, in je prav, da to tudi iz tega mesta povdarjamo, da se imamo v prvi vrsti zahvaliti nadčloveškim naporom in žrtvam hrabrega srbskega naroda, ki je izgubil milijon svojih najboljših sinov, da je prišlo do ujedinjenja. Razumeli smo, da je po vojni bilo predvsem treba pomagati onim, ki so med vojno največ trpeli. Razumeli smo, da država rabi denar, vsled česar tudi takrat ni bilo mnogo odpora med Slovenci, ko je dr. Korošec odnesel v Beograd ne samo vse državne davke, temveč tudi deželne doklade.

Govornik navaja dalje, da je tudi zamenjava predvojnih kron v dinarje bila v izključno korist Srbom, kakor tudi neenaka razdelitev davčnih bremen.

Proti zapostavljanju gospodarskih interesov Slovenije.

Vse te žrtve niso našle tistega odziva, kakor smo pričakovali. Ravno nasprotno. Gledalo se je v Beogradu na to, da se iz nas čim več iztisne. In to mnogokrat ne v državno korist, temveč v korist raznih partij in posameznikov, ki so smatrali državo za molzno kravo, mesto da bi bila skupna mati vseh.

Take razmere se morajo nehati.

Ena stvar je za nas izven vsake diskusije, **da hočemo in želimo eno močno državo.**

To ne samo iz etničnih razlogov, ker so nam bratje Hrvatje in Srbi najbližji. Če pogledamo zemljepisno karto, vidimo, da smo Slovenci kot najzapadnejša veja Slovenstva izpostavljeni nemškemu navalu in pritisku na vzhod in pa v smeri Jadranskega morja. Zato vidimo lastno rešitev samo v močni državi, za katero hočemo delati in če treba tudi se zanjo boriti. Svetovna vojna je bila za nas vprašanje našega narodnega obstoja. Če bi centralne sile zmagale, bi bil s tem postavljen križ na grob slovenskega naroda.

Izjavljamo pa, da nismo zadovoljni z razmerami v naši državi. Nismo pa otroci, ki bi ostali v kotu in se kujali, temveč hočemo pošteno sodelovati, da najdemo izhod iz sedanjega nevzdržnega stanja. Smatramo, da je danes tudi psihologičen moment za sporazum.

Ustava in SKS.

Dasi ustava ne odgovarja našim potrebam in se vrh tega tudi ni do danes izvajala, jo vendar priznavamo kot nekaj obstoječega in na podlagi ustave hočemo delati za njeno revizijo. Ustava se mora izpremeniti predvsem v smislu kmečke demokracije, ker je v naši državi 80 odstotkov kmečkega stanu.

Za vojsko.

Izjavljamo tudi, da smo za državno obrambo. Ravno radi tega, ker je naš, po svoji naravi miroljuben in konservativen, vendar nam kaže zgodovina, da je kmet v nevarnosti najvnetejši branitelj svoje grude in domovine. Hočemo. mir, ali ravno radi tega smo si v svesti, da je najboljši branitelj miru v sedanjem svetovnem položaju dobra armada. Vsled tega nismo proti vojaštvu, želimo pa, da se isto organizira kot narodna milica, da se skrajša prezenčna služba in olajša vojaška bremena.

Za stalnost državne politike.

Hočemo imeti red v državi in zato bridko občutimo, kaka ogromna škoda je nastala celemu državnemu gospodarstvu s tem, da tekom teh 7 let, odkar obstoji naša država nismo mogli priti do pravega miru in reda, da se takorekoč dnevno menjajo smeri vladne politike, da se menjajo veliki župani, uradniki itd., kar čez noč, ne da bi se mogli skoraj ogreti stolci, na katerih sedijo.

Resolucije SKS.

Na današnjem občnem zboru bo predložena resolucija, v kateri povdarjamo svoje stališče k najvažnejšim vprašanjem državne ureditve in jasno definiramo naše razmerje napram drugim strankam.

Zlasti povdarjamo v resoluciji potrebo lojalnega bratskega sporazuma na podlagi popolne gospodarske, politične, verske in socialne enakopravnosti vseh državljanov in posebno še spoštovanje zakona. Dalje smatramo, da je

narod absoluten suveren,

to pomeni, da v smislu moderne demokracije sam odloča o vseh svojih zadevah. On tudi najbolje ve, kaj mu je potrebno. Povdarjamo nadalje široko

zakonodajno samoupravo posameznih pokrajin

ter najširšo samoupravo okrajev in občin. V tem oziru mislim, da med nami ne more biti spora. Če pogledamo nazaj v zgodovino razvoja Slovenstva, vidimo, da se imamo v prvi vrsti zahvaliti ravno naši deželni in občinski avtonomiji, da smo se vzdržali na površju in da smo napredovali. V ostalem ta zahteva po široki samoupravi ni nič novega pri naši stranki, ker izhaja že iz programa samega, po katerem je naš končni cilj združena država. To pomeni, da tvorijo posamezne gospodarske edinice poedine zadruge, ki so popolnoma samoupravne glede vseh vprašanj, ki se tičejo samo teh zadrug in da nad temi zadrugami stoji zveza, katera je zopet samoupravna glede vseh vprašanj, ki se tičejo zadružne skupine, katero zastopa.

Sicer je pa zahteva po široki samoupravi nekaj samo po sebi umevnega. Če pogledamo v politično zgodovimo srbskega naroda, vidimo, da se je ravno največja srbska stranka, t. j. radikalna stranka zato borila za samoupravo naroda in ni brez razloga, da se njeno oficijelno glasilo imenuje »Samouprava«. Mislimo, da bi bilo tudi za srbske kraje koristno, ako se tam samouprava čim mogoče razširi in zlasti še, ako se Srbija osvobodi kurate srezkih poglavarjev in velikih županov. Po našem mnenju morajo biti kompetence samoupravnih edinic popolnoma odločene od kompetenc državnih organov. O sklepih naše samoupravne edinice ima odločevati višja upravna edinica in o sklepih višje samoupravne edinice ima odločevati samo zakon v rokah nepristranskih in neodvisnih sodnikov ter kralj.

Smatramo, da je v interesu svobodnega razvoja vseh gospodarskih in kulturnih sil posameznih pokrajin važno, da se kompetenca pokrajinskih skupščin ne omeji taksativno v ustavi, temveč da si narodna skupščina pridrži vse za državo bistvene prerogative, da pusti pokrajinskim skupščinam kompetenco v vseh ostalih zadevah. Na ta način lahko skupščine, ki so gibčnejše, zavzamejo svoje stališče o vseh vprašanjih, ki lahko nastanejo nanovo in ki se niso mogla kodificirati v ustavi.

SKS in vera.

V resoluciji izjavljamo dalje, da hočemo spoštovati in čuvati verski čut našega naroda. Vera naših staršev je prešla v kri in meso našega ljudstva. Dalje je vera najmočnejši moralni faktor v življenju vsakega posameznika. Ali ravno radi tega odklanjamo izrabljanje vere v strankarske in politične namene in obsojamo vsak tuj, nenaroden vpliv na narodno politiko. Smatramo, da je za verske stvari duhovništvo absolutno kompetentno in zato se kot politična stranka ne smemo in nočemo umešavati v čisto verske zadeve.

Na drugi strani pa smo odločno zato, da se tudi duhovščina kot taka ne meša v čisto politične stvari, ker **vlačiti vero v dnevno politično borbo pomeni: vlačiti eno največjih svetinj po blatu.**

Povdarjamo dalje potrebo, da se kmetske stranke in politične skupine v Jugoslaviji in zlasti v Sloveniji združijo v enotno fronto za dosego skupnega cilja. Ta skupni cilj je vlada kmetske demokracije.

SKS in SRS.

Slovenska republikanska stranka se je že odzvala pozivu in je izjavila pripravljenost, da stopi z nami v pogajanja za skupen enoten nastop. Razume se, da roke, ki se nam bratski in odkrito ponuja, ne bomo odbili, temveč jo tudi bratski stisnili.

Apel Kmetski Zvezi.

Ali v Sloveniji poleg Slov. republikanske stranke prihaja v poštev še druga skupina, to je Kmetska zveza. Smatramo, da pripadajo kmetje, člani te zveze, k nam. Zato iz tega mesta izkreno vabimo te naše tovariše, da se nam pridružijo v naši borbi za pravice našega malega človeka. Po programu nas ne loči nič. Tudi ti naši tovariši imajo isto trpljenje, iste težave in iste cilje. Samo nekaj nas loči in to je ono, kar smo poudarjali že poprej, ko smo rekli, da mora biti narodno mišljenje prosto vsakega tujega vpliva. Nam se zdi, da bi bilo tudi tem našim tovarišem in vsemu kmečkemu in delavskemu prebivalstvu v korist, ako bi se oni osvobodili tega tujega vpliva in ako bi odvrgli od sebe komando internacionalne klerikalne organizacije ter korakali z nami v isti vrsti.

Apel inteligenci.

K sodelovanju vabimo tudi vso tisto mnogoštevilno inteligenco, ki je pri tem političnem boju dosedaj stala ob strani. Smatramo, da je dolžnost v prvi vrsti inteligence, da stopi v službo naroda, iz katerega je izšla. Kakšnega pomena pa je za našo stranko, ako se ji pridruži v sedanji borbi inteligenca, ki čuti z narodom, o tem ni treba posebej govoriti.

Naloga politike je, da koordinira napore vseh državljanov, da postane država močna, da v njej vlada blagostanje in da so ustvarjeni pogoji za socialni in kulturni napredek.

Prepričan sem, da bo današnji občni zbor v tem oziru storil svojo dolžnost in s tem koristil ne samo stranki, ampak pred vsem narodu, ki ga zastopa.

Cigu migu

ali

dosedanja zgodovina carinarnice v Celju.

V Celju kot industrijskem središču prejšnje Spodnje Štajerske se je ustanovila carinarnica, ki je neizmerno koristila prebivalstvu in obilo nesla državi. Cigu.

Čez nekaj časa se je reklo od strani carinarnice, da se bo carinarnica ukinila, ako Celjani ne napravijo na kolodvoru skladišča za carinjenje. Celjski trgovci in obrtniki so osnovali delniško družbo pod imenom »Javno skladišče in prevozna družba d. d. v Celju«, kupili od celjskega mesta stavbni prostor, predložili stavbeni načrt in prosili za pogodbo in pogoje za ležarino, skladanje, prevoz itd. Carinarnica je odobrila stavbeni načrt ter dejala, da pošlje pogodbo pozneje, zahtevala pa je, da se poslopje sezida takoj, in družbi ni preostalo drugega, kakor da je začela in izvršila stavbo. Cigu-migu.

Po izvršitvi stavbe je šele prišel načrt pogodbe iz Beograda, v kateri so bile navedene pristojbine, ki jih sme družba računati za razne svoje posle, pristavljeno pa je bilo, **da pripadejo po preteku 25 letnega poslovanja vsa poslopja brez vsake odškodnine državi** — ako pa bi carinarnica v Celju prenehala pred pretekom 25 let, ostanejo poslopja last družbe. Cigu cigu-migu.

Vsi poskusi družbinega zastopstva v Beogradu da bi se ovrgel pogoj glede lastnine poslopij, so bili zaman, doseglo se je le, **da so bile pristojbine za družbine posle povišane.**

Poslovanje se je začelo, carinilo se je v Celju vsako blago, kakor preje, ko še skladišča ni bilo.

Naenkrat pa pride ukaz, da se cela vrsta prometnega blaga, ki je bila našteta v dolgem imeniku, ne sme več cariniti v Celju, ampak le v Mariboru ali Ljubljani. Cigu-cigu migu-migu.

Družba je vložila v Beogradu pritožbo, v kateri pudarja in se sklicuje na pogodbo, da ima carinarnica dolžnost cariniti v Celju vse prometno blago, sicer bi odpadla tudi za skladišče dolžnost, prepustiti po preteku 25 let poslopja v last državi. Po napornem posredovanju se je preklicala ta naredba in dopustilo se je carinjenje vsega blaga. Cigu-cigu-cigu-migu-migu.

Zdaj pa je prišel od vodstva južne železnice v Ljubljani ukaz na celjsko železniško postajo, da se v Celju za carinjenje ne sme prevzemati drugega blaga kakor takšnega, ki spada v okrožje v južnem delu Južnoštajerske, in s tem bi izgubilo skladišče zopet več ko polovico svojih dohodkov v prid prevoznikom in drugim interesentom v Ljubljani in Mariboru. Radi tega se je v Celju ojačil sum, da rogovilijo proti celjski carinarnici ti interesenti. Cigu-cigu-cigu-migu-migu-migu.

Javno skladišče je poslalo protest na vodstvo južne železnice, obenem pa je naznanilo stvar v Beograd, poudarjajoč, da železnica nima pravice, vtikati se v carinska vprašanja, ampak ima dirigirati blago in vagone tja, kamor so naslovljeni itd. Carinarnica je tej pritožbi javnega skladišča ugodila in promet se je vršil po starem. Cigu-cigu-cigu-migu-migu-migu.

Komaj se je pa celjsko prebivalstvo in javno skladišče nekoliko oddahnilo — pa pride iz Beograda ukaz, da je cela carinarnica v Celju ukinjena s 15. majnikom 1925.

Tako postopanje državnih oblasti je nam priprostim državljanom neumljivo! Ali pa je sploh razumljivo?

NEVZDRŽNO STANJE ŽELEZNIŠKIH UPOKOJENCEV IN INVALIDOV.

Kaj trpe železniški upokojenci in invalidi, je znano vsej javnosti. Ali bode trajalo to neznosno stanje še naprej in venomer? Naj se vendar že enkrat uredijo njihovi mesečni prejemki draginji primerno. Zatorej se usojamo vprašati sledeče:

1. Koliko časa bo še trajalo, predno bodo izenačene **pokojnine** in odpravljeni kronski upokojenci. 2. Kdaj bo Središnji urad v Zagrebu uredil nezgodne rente železniškim invalidom enako, kakor jih dobe oni, ki se sedaj ponesrečijo. Kdaj se izplača rentnikom zvišano draginjsko doklado od 16. I. 1924 dalje ter ustanovi razsodišče. 3. Ali bodo že rešene pokojninske prošnje miloščinarjev in na podlagi akontarcije nakazani predujmi. 4. Zahtevamo, da se odvzeta stanovanjska doklada, kakor tudi rodbinska doklada za otroke po 16. letu, kateri se uče obrti, zopet nakaže. 5. Kdaj se mislijo **upokojencem neuradnikom** urediti njih draginjske doklade po istem sistemu, kakor so se uredile uradnikom. 6. Kdaj se misli ratificirati rimski pakt?

Ali se hoče predvsem upoštevati upokojence, invalide in njih vdove, da se njih sinove in hčere vzame v železniško službo? Ne pa tako, kakor se dogaja že dalj časa, da se sprejemajo čisto privatne osebe, sinove in hčere upokojencev in invalidov pa se ne upošteva.

Železniški upokojenci so plačevali svojo pokojnino v pokojninski sklad v zdravi valuti, kateri je naložen v realitetah in zlatem fondu, danes pa vpokojenci stradajo in gladu umirajo.

Gospodje, ki imate usodo ubogih železniških upokojencev v rokah, zavedajte se, da je vaša sveta dolžnost, da nemudoma ukrenete potrebno, da se njih nevzdržno stanje že vendar enkrat človeku podobno uredi.

Gospodje narodni poslanci vseh strank se uljudno naprošajo, da enkrat resno vzamejo v pretres položaj ubogih železničarskih upokojencev.

V slučaju potrebe vam lahko ustmeno razložimo bedni stan vseh imenovanih.

Politične vesti.

= **Razprava proti atentatorjem v katedrali sv. Nedelje** se je pričela v Sofiji v petek. Predsednik vojnega sodišča je polkovnik Konomov, prisednika dva druga podpolkovnika. Za zagovornika sta imenovana kapetan Atamanov in pop Zlatev. Privedejo obtožence: Fridmana, Daskalova, Kamburova, cerkvenika Zadgorskega in Koeva. Vsi so v težkih okovih. Oni Koeva tehtajo celo 40 kg. Ko čita predsednik imena ostalih obtožencev, se pisar surovo zasmeje in zakliče: Jih ni več! Vojaki z bombami se razumevajoče nasmehnejo. Fridman protestira proti temu, da ga sodi vojno sodišče. Atentat je bil izvršen pred proglasom prekega soda in je zato kompetentno samo civilno sodišče. Vojni sod njegov predlog po kratkem posvetovanju odbije. Kot prvi se zasliši cerkovnik, ki vse priizna in pravi, da mu je bilo obljubljeno, da bo s srbskim potnim listom pobegnil v Rusijo. Za njim je bil zaslišan Fridman, ki priznava da je komunist, da pa se ni udeležil atentata. Koev izjavlja, da je skrival atentatorja Minkova zato, da bi ga izročil policiji, ki pa je žal preje zvedela za skrivališče, predno je mogel policiji javiti. Ko so bili zaslišani ostali, je bila razprava opetovano proglašena za tajno. Nato se je pričelo z zaslišavanjem prič, ki so deloma v težkem železju. Obtoženci, dasi gotovi smrtne obsodbe in tudi sodniki so silno mirni in skoraj ravnodušni. Publika ni pripuščena k razpravi. Samo trem meščanom je dovoljen pristop. Tujim žurnalistom pa je dostop dovoljen. Razprava bo trajala par dni, čeprav se razpravlja zelo hitro.

= **Hindenburg proti Ludendorffu.** Zaupnik Hindenburga je izjavil, da je Hindenburg popolnoma sprt z Ludendorffom in da noče o njem niti slišati. To nasprotje je nastalo, ker je Ludendorff proti izrecni prošnji Hindenburga nastopil kot kandidat pri prvih predsedniških volitvah in oslabil pozicijo desničarjev. — Isti zaupnik je izjavil dalje, da je neresnično, da bi se Hindenburg pustil slepo uplivati od okolice. Hindenburg da si pusti o vsem poročati in si ustvari na podlagi poročil vedno lastno sodbo, katere se krčevito drži. Vsi oklici, ki so od njega podpisani, mu morajo biti predloženi in vsak oklic Hindenburg korigira. — Tudi ni res, da bi hotel Hindenburg vojno. On da se nasprotno zaveda, da se Nemčija ne more vojskovati in kot vojskovodja ne bo nikdar za to, da se napade pozicije, katere ni mogoče osvojiti. — Te izjave dokazujejo, da Nemci čutijo, da so ga z izvolitvijo Hindenburga polomili in da bi hoteli sedaj slab utis izbrisati. Toda samo lepe besede ne bodo prepričale.

= **Hindenburgova izvolitev in poljska notranja konsolidacija.** Hindenburgova izvolitev predsednikom nemške republike ima velik vpliv na konsolidacijo poljske notranje politike. Prvi simptom v tej smeri je, da so se izjavili sedaj tudi klubi poljske levice za čim hitrejšo ratifikacijo ženevskega protokola. Posebno socialna demokracija naglaša potrebno, da ratificira varšavski sejm v znak protesta zoper Hindenburgovo izvolitev protokol čimpreje. Center in desnica popolnoma soglašata s tem mišljenjem.

= **Italija proti združitvi Avstrije z Nemčijo.** Agenzia di Roma poroča, da je Italija sicer pripravljena presojati nemške dogodke z vso liberalnostjo, da pa na noben način ne bi mogla privoliti v združitev Avstrije z Nemčijo.

= **Nemški proračun** izkazuje za leto 1925 4900 milijonov zlatih mark izdatkov in 4652 milijonov zlatih mark dohodkov. Deficit se bo kril z novimi davki na pivo in tobak. — Za poznejša leta so izgledi manj ugodni, ker se pričenjajo z letom 1926. reparacijska plačila, ki postajajo vsako leto večja. Tako mora Nemčija plačati leta 1926, 495 milijonov, l. 1927 675, l. 1928 1236 in od leta 1929 dalje 1540 milijonov zlatih mark. Da bo Nemčija mogla zadostiti tem svojim obveznostim, bo morala najeti notranja posojila.

= **Demarša Male antante na Dunaju.** V dunajskih političnih krogih se govori, da bodo države Male antante skupno nastopile pri avstrijski vladi zaradi delovanja komunistične centrale na Dunaju. Preiskava v Sofiji je namreč dokazala, da izhaja atentat na katedralo sv. Nedelje od komunistov, ki so bivali na Dunaju.

= **Madžarska justica.** Csongradski atentatorji, ki so položili bombo za časa neke zabave ter povzročili s tem mnogo človeških žrtev, so bili kljub priznanju oproščeni kot nedolžni. Žrtve atentata so bili namreč — židje.

= **Današnji rezultat poljske agrarne reforme.** V Poljski je razdeljenih po najnovejši statistiki od l. 1919 do danes vsega skupaj 615.069 ha veleposestniške zemlje. Na tej površini se je sestavilo 32.182 poljedelskih kolonij, 66.223 naselbin pa je dobilo nova zemljišča, tako da žive sedaj lahko od dohodkov svojih posestev. Dalje je bilo ustanovljenih 16.000 uradniških in legionarskih kolonij. Vso to parcelirano zemljo je dobilo 116.005 novih lastnikov.

Dnevne vesti.

1. MAJ IN DENARNI ZAVODI.

S pogodbo z dne 11., odnosno 13. marca 1919, so uprave denarnih zavodov pristale napram svojemu uradništvu med drugim tudi na to, da se dne 1. maja ne uraduje. Te pogodbe so se uprave denarnih zavodov tudi do letos držale. Letos pa je sindikat bank nastopil še v tej točki proti svojemu uradništvu. Uspelo mu je pridobiti na svojo stran upravo tudi drugih denarnih zavodov in tako se je letos prvič po preobratu na dan 1. maja zopet uradovalo. Da se je ta naklep v bankarskih krogih mogel roditi, je nam umljivo; nerazumljivo pa nam je, da je ta ukrep sindikata bank molče odobril odbor Društva bančnih uradnikov. Odbor te pravice ni imel. In tukaj bi si dovolili vprašati: Ali vzdržujemo uradniki denarnih zavodov zato svojo organizacijo in plačujemo zato članarino, da gotovi gospodje naše, svojčas priborjene pravice polagoma drugo za drugo izdajajo in odstopajo od njih v lastno korist, toda na škodo celokupnosti? Mislimo, da to ni namen organizacije. Zapravil se je nam 6 urni delavnik, zapravila samo ena frekvenca, brez vsakega ugovora od strani organizacije se je dopustila čezmerna redukcija uradništva, ne da bi se odpuščenim preskrbelo primerna mesta drugod; sedaj se je pristalo na črtanje prostih dni, jutri pride na vrsto reduciranje prejemkov in bančno uradništvo bo zopet tam, kakor je bilo pred vojno, ko je garalo za tuji dobiček po 9 do 11 ur ter bilo med vsem uradništvom najslabše plačano. — Tovariši, zganimo se, dokler je še čas in napravimo red v svojih vrstah!

Več članov.

— **Konec Samostojne kmetijske stranke«** je nastopil po bistvenem mnenju »Slovenskega Naroda«, vsled tega, ker ne šteje skupina naprednih kmetov samo 13.000, temveč 33 tisoč. Kako je že dejala »Samouprava«? Da je razumljivo, če razširja kak list senzacije, da pa je nerazumljivo, če širi take fantazije, ki jih nihče verjeti ne more. Zakaj take fantazije so že navadna bedastoča.

— **Društvo konceptnih uradnikov politične uprave iz Slovenije** je imelo svoj letošnji redni občni zbor dne 3. t. m. v poslopju realke v Mariboru. Zbralo se je dokaj članov, zlasti iz Maribora, dočim so bili člani iz ljubljanske oblasti večinoma zastopani po pooblaščencih. Občni zbor je pozdravil po svojem odposlancu veliki župan dr. Pirkmajer, ki se zbora iz službenih razlogov ni mogel udeležiti. Po običajnih formalnostih se je po poročilu odbora vnel živahen razgovor o depolitizaciji državnega nameščenstva, zlasti uradništva politične uprave in je vzel občni zbor na znanje spomenico, ki jo je v tem pogledu vložil odbor na merodajnih mestih. Nadalje so se vsestransko obravnavala vprašanja, ki se tičejo koristi konceptnega uradništva, tako izprememba uradniškega zakona in uredbe o razvrstitvi, premestitve in upokojitve, ocena zakonskih načrtov in drugo. Pri volitvah je bil znova izvoljen za predsednika dvorni svetnik dr. Josip Ferjančič iz Ljubljane, za 1. podpredsednika sekcijski svetnik dr. Franc Ratej iz Maribora, za 2. podpreds. pa vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka iz Ljubljane. Ostali odborniki so vsi iz Ljubljane in bo sedež odbora tudi letos v Ljubljani.

— **Pesnik A. B. Šimić umrl.** V soboto zjutraj, je umrl v Dubrovniku po dolgotrajni bolezni pesnik A. B. Šimić.

— **Občinske volitve v Zagrebu.** Za občinske volitve v Zagrebu je bilo vloženih 11 kandidatnih list. Število volilnih upravičencev znaša 35.234.

— **Ljuba Davidović obolel.** Ljuba Davidović, vodja opozicionalnega bloka je obolel in ostane na nasvet zdravnikov nekaj dni v svojem stanovanju.

— **Učiteljske vesti.** Za učitelje na ekskurendnih šolah bodo v kratkem nakazane remuneracije. — Učitelj T. Jedrlinić je imenovan za učitelja srbohrvaščine na ljubljanskih osnovnih šolah.

— **Natečaj za lepake.** V Subotici se priredi velesejm. Trajal bo od 22. do 31. avgusta. Povodom tega velesejma je razpisan natečaj za najboljši načrt reklamnih lepakov. Načrti naj se vpošljejo v običajnem zaprtem ovitku do 20. maja na naslov »Savez industrijalcev v Subotici.« Razpisane so tri nagrade: I. 6000, II. 3000, III. 2000 Din. Za vsak kupljeni načrt se izplača 1000 Din.

— **Zdravljenje vojnih invalidov v Dolenjskih Toplicah.** S 1. junijem t. l. se prične z brezplačnim zdravljenjem vojnih invalidov v Dolenjskih Toplicah. Oni invalidi, ki so dejansko potrebni zdravljenja v teh toplicah, naj predložijo čimprej svoje prošnje velikemu županu ljubljanske oblasti. Prošnje morajo biti opremljene z zdravniškim izpričevalom(oziroma potrdilom) srezkega ali okrožnega zdravnika, kjer se potrjuje, da je prosilec res potreben zdravljenja v Dolenjskih Toplicah ter da je ta bolezen, za katero se želi zdraviti v vzročni zvezi z njegovo invaliditeto. Prošnje, ki ne bodo v tem smislu opremljene, se ne morejo upoštevati. Poleg zdravljenja (kopanje in po potrebi mehanoterapija) se bo nudila invalidom-bolnikom i brezplačna oskrba v invalidskem domu v Toplicah. Neposredno po prihodu v Toplice bo vsakega bolnika preiskal še kopališčni zdravnik, kateri bo določil dobo zdravljenja. — Veliki župan.

— **Samomor češkega kiparja.** Iz Prage poročajo: Dne 28. aprila se je ustrelil v trenutku težke duševne depresije v samomorilnem namenu kipar Jan Stursa. S Sturso je preminul eden najznamenitejših čeških kiparjev. Svojo kariero je začel kot kamnosek v Berlinu. Tam so postali pozorni na njegove izredne zmožnosti ter so mu svetovali, naj študira umetniško akademijo. Poslušal je nasvet ter postal po končanih študijah asistent praškega kiparja Myslbecka. Po Myslbeckovi smrti je postal njegov naslednik in rektor praške umetniške akademije. Bil je impresionist, dočim je bil njegov učitelj reprezentant klasicizma. O Stursinem umetniškem delovanju pričajo številni krasni umotvori v češkoslovaški prestolici. Tudi v inozemstvu je bilo prodanih več njegovih mojstrskih del. Vidimo jih n. pr. v dunajski galeriji Moderne in v monakovskem muzeju. Stursa je živel v srečnem zakonu z igralko Duro. Dolgoletna težka bolezen mu je potisnila končno samokres v roke.

— **Podrobnosti o železniški katastrofi v poljskem koridorju.** Komisija, ki je bila vzpostavljena, da ugotovi vzroke železniške katastrofe pri Stargardu, je nepobitno dognala, da je katastrofa posledica zločinskega atentata. Štirji vijaki so bili odstranjeni iz tračnic, tri je našla komisija poleg nasipa. 50 metrov od nasipa so našli v travi skrit vzvod. Preiskava je dalje konstatirala, da je atentat delo komunistov. Poljska policija je aretirala več oseb, ki niso mogle zadostno pojasniti, kaj so imele opraviti v bližini v trenutku nesreče. Število mrtvih je naraslo na 29 ter utegne narasti še bolj, ker je več ranjencev smrtno nevarno poškodovanih. Več mrtvecev dosedaj niso mogli identificirati. Vsa trupla so prepeljali v Marienburg, kjer so jih položili v čakalnici v krstah na oder.

— **Trčenje vlakov na Češkoslovaškem.** Iz Prage poročajo: Na postaji Horatice je zavozil dne 2. maja neki osebni vlak v tovornega. Nekaj potnikov in en železniški uslužbenec je poškodovanih. Nesreča je nastala, ker je bila kretnica napačno postavljena.

— **Krvavo maščevanje orožnika.** V gostilni podravske vasi Repaš je sedelo te dni več logarjev. V njihovi družbi se je nahajal tudi orožnik Mile Gjurić. Med njim in logarjem Mihaldincem se je razvil prepir, ki je dosegel višek, ko je poškropil Mihaldinec orožnika s sifonom. Orožnik je izjavil, da mu bo Mihaldinec to žalitev drago poplačal, vendar sta se končno pomirila in navidezno poravnala. Čez nekaj časa so odšli proti domu, Mihaldinec in njegova družba po enem potu, žandar in eden od logarjev po drugem. Kmalu pa je prišel žandar za Mihaldincem in njegovo družbo. V tem trenutku je zaklical Mihaldinec svojemu zetu, ki je nosil njegovo puško, — ker je vsled pijanosti sam ni mogel —: »Daj mi mojo puško, da ustrelim to žandarsko svinjo.« Na to grožnjo je odgovoril orožnik s samokresom. Oddal je na svojega nasprotnika osem strelov. Prvi je raznesel Mihaldincu spolne organe, drugi mu je obtičal v bližini srca, tretji v žepni uri, četrti pa je ranil njegovega zeta, dočim so zadnji štirje zgrešili svoj cilj. Mihaldinec je napravil kljub temu še kakih 50 korakov, nakar se je zgrudil in čez par ur umrl. Orožnika so takoj aretirali. Priče obremenjujejo tako orožnika, kakor Mihaldinca.

— **Usodno vino za svatbo.** Podravski seljak iz okolice Virja Josip Bedenik je peljal te dni na čolnu preko Drave sod vina, namenjenega za svatbo njegove hčere. Mož je bil vinjen, zato ni bil dovolj oprezen, in pograbil ga je močan tok ter zavedel pod bližnje mlinsko kolo. Kolo je potegnilo čoln, sod in kmeta pod vodo. Čez tri dni žalovanja se je vršila kljub temu vesela svatba, zakaj našli so čoln in — kar je glavno — utopljeni sod vina. Radi tega, da utopljenčevega trupla še niso našli, si ni nihče belil glave.

— **Zvesta zaročenka.** Pred 54 leti se je izselil mladi angleški delavec George Fred v Kanado ter pustil v domači vasi mlado zaročenko, ki ji starši niso dovolili, da spremlja svojega Georgea na potu v negotovost. V veliki žalosti se je nastanil Fred v Hamiltonu v provinci Ontario, kjer je kupil farmo ter kmalu obogatel. Nekaj časa sta si z nevesto dopisovala, nato pa se je poročil z neko Kanadčanko. Nedavno je postal vdovec. Ker ni vedel ničesar o svojih sorodnikih, je odpotoval za nekaj časa v svoj rojstni kraj. Tam je našel na svoje veliko iznenadenje svojo nekdanjo nevesto še vedno neporočeno. Izvedel je, da mu je ostala njegova prva ljubezen ves čas, torej preko 50 let, zvesta. To ga je tako ganilo, da ji je ponudil zakon. Poroka se je vršila v domači cerkvi, in te dni je odpotovala gospa Fred s svojim soprogom na lepo farmo v Hamilton. Njej je blizu 70 let, on je celo nekoliko starejši, dasi izgleda mnogo mlajši od nje.

— **Misteriozni maček.** Italijanske novine se bavijo obširno s čudnimi pojavi, ki jih opazujejo ljudje v zadnjem času v vili odvetnika Fittaiolo, in ki jih je bil odvetnik primoran končno prijaviti policiji. V njegovi vili so začeli namreč strašiti in besneti nevidni duhovi: Odpirajo se vrata sama od sebe, po zraku leti obleka in razni hišni predmeti. Ko je prišla pred par dnevi odvetnikova soproga v kuhinjo, ji je vrgla nevidna roka v obraz pet artičok in istočasno so začeli plesati vsi stoli. Neke omare nikakor ni bilo mogoče zapreti. Ko je poskušal odvetnik vrata zabiti z žeblji, so zleteli vsi žeblji zopet od njih. Policija je uvedla preiskavo. Tudi več novinarjev je bilo že priča tem nenavadnim pojavom. Zanimivo je, da se nahaja v odvetnikovi vili maček, ki je sicer miren in krotak kot jagnje, toda ravno kadar se nahaja v hiši, se pokažejo ti čudni pojavi, dočim vlada sicer popolen mir.

— **Tragedija belgijske farme.** Blizu mesta Rebaix v Belgiji so udrli pred par dnevi neke noči v stanovanje bogatega ekonoma Cariona roparji. Komaj je skočil ekonom iz postelje, sta padla dva strela, in mož se je zgrudil mrtev na tla. Njegova soproga je pričela obupno borbo z razbojniki, toda prisilili so jo s samokresom v rokah, da jim je odprla blagajno, nakar so jo s štirimi streli umorili. Sedemletna hčerka je pričela od strahu kričati, zato so ustrelili razbojniki tudi njo. Nato so pobrali ves denar in dragocenosti. Služkinja je gledala od strahu kakor okamenela ves prizor, toda ni se smela ganiti. Ko so odšli roparji iz hiše, je poklicala pastirja. Ta je pograbil puško ter krenil hrabro za njimi, toda roparji so otvorili nanj ogenj in v par trenutkih je obležal težko ranjen. Na farmi je delalo 15 delavcev — Poljakov. Služkinji se je zdelo, da so govorili tudi roparji poljski. Dva izmed teh delavcev se že nahajata težko osumljena v zaporu.

— **Nevarna cigareta.** Uradnik Lachaise v Parizu je poslal svojo 10letno hčerko v trafiko po cigarete. Ko si je prižgal kmalu nato na izprehodu vpričo hčerke eno izmed cigaret, ga je prestrašila detonacija. Iz cigarete so švignili dolgi plameni proti pušilčevi glavi in prsim ter mu vžgali obleko. V par trenutkih je bil podoben živi baklji. Neki brabri pasant je slekel svoj površnik, ga ovil okrog ponesrečenca ter tako ogenj udušil. Medtem je dobil nesrečnež take hude opekline, da so ga morali prepeljati v bolnico in je malo upanja, da ostane živ. Policija preiskuje sedaj, na kak način je prišla eksplozivna snov v tobak.

— **Revolverski atentat na upnika.** Trgovec Georg Kleiber na Dunaju je slab plačnik, Rischeles pa trdovraten in nadležen upnik, ki je svojega malomarnega dolžnika preganjal z eksekucijami ter končno dosegel, da mu je odvzela policija potni list za inozemstvo, češ, sicer mu jo popiha. Dne 2. t. m. zvečer je prišel Kleibel k Rischelesu na stanovanje ter zahteval od njega, da izposluje, da mu policija vrne potni list. Rischeles je zahtevo kratkomalo odbil, nakar je potegnil Kleibel brez vsake besede samokres ter oddal na svojega upnika in njegovo ženo dva strela. Rischeles je bil ranjen v desno stran prsi, njegova žena pa na komolcu. Prepeljali so ju v bolnišnico, atentator pa je bil na licu mesta aretiran. Pri zaslišanju na policiji je izjavil, da je imel nastopiti na Češkoslovaškem dobro službo. Ker pa mu je bil odvzet potni list, je bil v nevarnosti, da jo izgubi. Kupil si je samokres v namenu, da izvrši samomor, v zadnjem trenutku pa si je stvar premislil ter trdno sklenil, da ustreli rajši svojega upnika, ako mu ta ne izposluje, da se mu vrne potni list.

— **Eksplozija v tovarni za smodnik.** V Bergisch-Gladbachu na Nemškem je zletela dne 2. t. m. v zrak tovarna za smodnik. K sreči se je zgodila eksplozija v trenutku, ko so bili že vsi delavci na cesti. Vsled tega je bila ubita samo ena oseba, pač pa so jih ranile večje število ruševine, ki so letele daleč naokoli. Podrobnosti še niso znane.

— **Za Din 50 dobite 10. junija t. l. novo hišo s 4 sobami in vsemi pritiklinami, ako si kupite srečko dobrodelne loterije Doma ubogih v Mariboru. Ne zamudite ugodne** prilike!

LJUBEZENSKA TRAGEDIJA V LJUBLJANI.

V nedeljo dopoldne je imel poljanski okraj svojo senzacijo. Kmalu po 11. uri se je izvedelo, da je streljal nesrečni zaljubljenec na svojo ljubico ter ranil njo in njeno teto. Stvar je bila sledeča: Brezposelni laborant Lambert Ölhofer, stanujoč Poljanska cesta 17, je bil že dalj časa hudo zaljubljen v 17 letno učenko trgovske šole Julči Šafec, ki mu je ljubezen baje tudi vračala. Zaljubljenca sta se shajala sprva na cesti, pozneje tudi na Julčinem stanovanju, Zrinjskega cesta 17, pri Julčini teti, šivilji Albini Šafec, ki sprva ni imela nič proti temu. Zlobni jeziki so začeli seveda regljati, in to je napotilo Albino Šafec, da je opozorila svojo nečakinjo, naj se ne kaže več z Ölhoferjem na ulici. Julči je ubogala in Ölhofer je smel obiskovati predmet svoje ljubezni odslej samo še na stanovanju pri teti. Pred kratkim pa mu je teta tudi to odsvetovala. Rekla je: »radi jezikov«. Ölhofer si je vzel to hudo k srcu, in njegov ponos je bil nemalo užaljen, posebno spričo dejstva, da je bil že dalj časa brez službe. V nedeljo dopoldan je srečal svojo Julči, ko je šla v spremstvu tete od maše. Kljub prepovedi jo je poklical na stran ter ji očital, da ga nima več rada. Ona mu je baje odgovorila, da ga ima še prav tako rada, kakor preje, nakar je bila stvar za enkrat končana. Ob kakih enajstih dopoldne je srečal nesrečni zaljubljenec svojo Julči samo. Posili jo je spremil domov. V kuhinji je potegnil — baje nenadoma, ne da bi preje kaj rekel — svoj stari revolver ter ustrelil na svojo oboževanko, ki mu je ušla, zadeta v desno ramo, v sobo. Nato je pomeril nase, toda naboj je odpovedal. Med tem so prihiteli na obupne klice žensk in ker so čuli

---

Edgar Rice Burroughs:

47

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Tarzan je sicer malo osupel, da to pot ni čutil poželenja po brezglavnem begu in varnem skrivališču, kar je bil najbolj čuden občutek pri njegovih novih in čudovitih doživljajih. Popolnoma se je obvladal, pripravljen, da se po potrebi bojuje. A še vedno je bil prepričan, da pred njim ne stoji gorila iz mesa in krvi.

Tarzan je mislil, da se bo prikazen zdaj kmalu razblinila v zrak ali pa se spremenila v kaj drugega; a tega ni storila. Stala je jasna, točna in telesna, kot Bolgani sam, krasna temna dlaka se je svetila v solnčnem žarku, ki je padal skozi okno za mladim lordom Greystoke v sobo, polna življenja in moči. Gotovo je bil to najbolj realističen doživljaj njegovih sanj, je mislil Tarzan in brezdelno čakal prihodnjega zabavnega dogodka.

A gorila je pričela napadati; dve močni, žilavi roki sta zgrabili opičjega človeka, velike čekani so se mu bliskali pred obrazom, strašno renčanje je prihajalo Tarzanu v obraz, a še vedno je mirno sedel in se smejal prikazni v lice. Tarzan je pač en ali dvakrat dopustil norčevanje, a ne tolikokrat zaporedoma! Vedel je natančno, da ta Bolgani ni pravi Bolgani, kajti tak bi nikoli ne mogel udreti v hišo, ko je le Tarzan vedel, kako se na kljuko pritisne.

Gorila je bil očividno osupljen od neverjetnega miru gole opice. Le trenotek se je z renčečim gobcem približal goltancu, potem je naenkrat spremenil naklep. S tako lahkoto, kot bi človek vzel dete v naročje, je zadel Bolgani Tarzana na kosmato ramo, se okrenil in skočil na prosto v smeri proti visokemu drevju. Sedaj je bil Tarzan v resnici popolnoma prepričan, da so vse le sanje in se je le široko smejal, ko ga je gorila brez odpora nesel proč. Sedaj se bo pač takoj zbudil, je mislil Tarzan in se bo spet znašel v koči, kjer je bil zaspal. Pri tej misli se je ozrl in opazil, da so vrata v kočo na stežaj odprta. Opica Manu bi napravila lepo zmešnjavo med Tarzanovimi zakladi, če bi imela le za par minut dostop v kočo. Tarzanu se je tedaj pojavilo skrajno zamotano vprašanje. Kje prenehajo sanjati dogodki in kje pričenja resnica? Kako naj zanesljivo ve, če niso res vrata v kočo odprta? Vse okoli njega je bilo vse tako lepo normalno — nikakega groteskنega pretiravanja, kot pri prejšnjih sanjskih doživljajih, ni mogel opaziti! Bilo bi pač boljše, če bi se človek prepričal, če so vrata pri koči zaprta — tudi če je vse, kar se ravnokar dogaja, sama prevara, ne bi prav nič škodilo.

Tarzan je skušal zdrkniti z Bolganijeve rame, a velika žival je preteče renčala in ga le še trdneje zagrabila. Z ogromnim naporom se mu je opičji človek iztrgal in zdrknil na tla, gorila pa je besno planil nanj, ga vnovič pograbil in mu zasadil svoje velike zobe v gladko rjavo pleče.

Porogljivi smeh je izginil pri bolečini s Tarzanovih usten in topla kri, ki je tekla iz rane, je vzbudila njegovo bojevitost. V snu ali ne, stvar ni bila več šala! Grizoč, renčeč in udarjajoč sta se valjala oba po tleh. Gorila je besnel v stekli jezi. Vedno vnovič je izpustilo zobovje pleče opičjega človeka, da pregrizne vratno žilo, a Tarzan se je bil že prej bojeval z nasprotniki, ki so najprej iskali življensko žilo in se je vedno izognil nesreči na ta način, da je pograbil sovražnika za goltanec. Sedaj se mu je posrečilo, njegove močne mišice so se napele in se vzbočile pod gladko kožo, ko se je spustil z vsem naporom svoje ogromne moči, potisniti kosmato mrcino od sebe. Z eno roko je davil Bolganija in ga tiščal od sebe, druga pa je počasi polzela ob telesu navzgor, dokler ni prišel nož nad divje srce — kratek sunek jeklene roke in klina je zadela svoj cilj.

Gorila Bolgani je strašno, divje kriknil, se iztrgal opičjemu človeku, skočil na noge, se opotekal par korakov, potem pa je telebnil na tla. Še par krčevitih utripov v udih in bestija je mirno obležala.

Tarzan je stal nad ubitim nasprotnikom in si gladil goste črne lase. Potem se je sklonil in se dotaknil mrtvega telesa. Rdeča kri gorile je barvala njegovo roko. Dvignil jo je do nosu in povohal. Z glavo je zmajeval, ko se je vračal v kočo, čije vrata so bila še odprta. Zaprl jih je in pričvrstil zapah. Potem se je vrnil k telesu nasprotnika in se praskal po glavi.

Če je bil to doživljaj v sanjah, kaj pa je bila potem resnica? Kako naj loči oboje? Kaj je bilo v njegovem dosedanjem življenju res in kaj neresnično?

strelo, ljudje, in Ölhofer je pomeril v drugič v svoje nesrečno srce. Topot naboj ni odpovedal, pač pa je izgrešil projektil, ker se je fantu vsled razburjenosti preveč roka tresla, svoj cilj. Krogla je šla Ölhoferju pod pazduho skozi suknjo, prebila šipo v vratih in zadela teto Albino Šafec v levo stran prs. Nato je zbežal Ölhofer domov, kjer je povedal, kaj je storil. Kmalu pa ga je radovednost prignala nazaj, in prišel je ravno prav: Na kraju nesreče je bil stražnik, ki ga je vzel takoj v svoje varstvo. Včeraj so ga predali državnemu pravdništvu. Njegovi dve žrtvi na srečo nista v nobeni posebni nevarnosti. Prepeljani sta bili v bolnico, kjer so jima ekstrahirali krogli, in upati je, da bosta kmalu zopet žili in zdravi.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Torek, 5. maja: Zaprto.
Sreda, 6. maja: Narodni poslanec. 25 letnica umetniškega delovanja g. Josipa Povheta. Izven.
Četrtek, 7. maja: Zaprto.
Petek, 8. maja: Narodni poslanec. Red F.
Sobota, 9. maja: Kar hočete. Red E.
Nedelja, 10. maja: Narodni poslanec. Izven.

Opera:

Torek, 5. maja: Aida. Vika Čaletova — Aida, Dimitrij Orlov — Radames. Red C.
Sreda, 6. maja: Don Pasquale. Red D.
Četrtek, 7. maja: Aida. Vika Čaleta — Aida, Dimitrij Orlov — Radames. Red A.
Petek, 8. maja: Zaprto.
Sobota, 9. maja: Glumači. — Canio D. Orlov, Cavalleria rusticana — Santuzza — Thierryjeva. Izven.
Nedelja, 10. maja: Rusalka. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Junaški tenor Dimitrij Orlov. Danes, torek zvečer gostuje v naši operi gospod Dimitrij Orlov, pevec odličnih umetniških kakovosti, ki ima izredno lep in blesteč junaški tenor. Gospod Orlov poje svojo vlogo v ruskem jeziku in gostuje v Ljubljani na angažma za bodečo sezono. Poleg njega gostuje še dramatična pevka gospa Vika Čaleta, ki je pela vlogo Aide z odličnim uspehom v Zagrebu, Osijeku in Sarajevu večkrat skupno z gospodom Simencem. V Beogradu je pela Tosco, Butterfly, Sento in Jevrejko in v Zagrebu tudi v Parsivalu vlogo Kundry in v Lohengrinu Elzo. Je pevka odličnih kakovosti. Predstava se vrši za red C.

Koncert Glasbene matice v Mariboru preložen. Radi resne obolelosti gospoda Topiča, kateri že teden dni ne more zapustiti postelje, se za sredo dne 6. maja 1925 določeni koncert Glasbene matice preloži na soboto dne 9. maja. — Odbor.

»Planinski vestnik«. Izšla je 5. številka Planinskega vestnika v letošnjem letu s sledečo zanimivo in bogato vsebino: Ljudevit Stiasny: Po Bambergovi poti na Triglav. — I. M.: Mt.Everest. — F. S. Copeland: Kanadski »Everest«. Planinska ekspedicija na Mont Logan. — Kotiček: Na planine! Dr. Gizela Tarzay. — Čez hrib in dol: Grintavec in Kočna v zimi; Viktor Rebolj, Moje ture leta 1924. Ivan Pirnat; Iz Soštanja na Kočno, I. Sernec. — Obzor. — † Ant. Bebolj, Moje ture l. 1924. nik. Vodnik po Sloveniji. — Društvene vesti: Zbor delegatov. Podravske podružnice SPD občni zbor. Občni zbor Savinjske podružnice. Iz zapisnika O. o. SPD v letu 1924. Slovensko lovsko društvo. Komisija za razgraničenje z Italijo. — Naše slike: Vrh Triglava.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA.

dne 4. maja 1925.

Blage: Hrastovi pl., 45 mm, 2.90 m, 44 mm, 2.70 m, fco meja den. 1400; cerovi krlji od 25 cm prem. napr., od 2 m dolž., fco nakl. post. 14 vag., den. 18, bl. 18; smrekovi hlodi od 25 cm prem. napr., 4 m dolž., fco nakl. post. den. 250; bukova drva, 1 m dolž., suha, fco meja den. 25; hrastovi frizi, I. in II. vrsta, od 4 do 8 cm in od 25 od 60 cm, fco meja 1 vag. den. 1380, bl. 1380; pšenica Rosafé, rinfusa, par. Ljubljana bl. 465; otrobi pšenični, debeli, fco vag. Ljubljana den. 215, otrobi pšenični, drob,, fco vag. Ljubljana bl. 190; koruza promptna, par. Ljubljana bl. 225; oves makedonski, orig., par. Ljubljana den. 340; krompir rumeni, fco štaj. post. bl. 115; krompir roza, fco štaj. post. bl. 135.

Vrednote: 7% invest. pos. iz l. 1921 den. 61, bl. 62.50; loter. 2½% drž. renta za vojno škodo den. 162, bl. 163.50; Celjska posojilnica den. 200, bl. 200; Ljublj. kred. banka den. 225; Merkantilna banka den. 110, bl. 124; Prva hrv. šted. den. 795, bl. 800; Kred. zav. za trg. in ind. den. 190, bl. 200; Strojne tov. in liv. bl. 134; Trboveljska prem. družba den. 380, bl. 385; Združ. papir. Vevče den. 110, bl. 120; Stavb. družba den 165, bl. 280.

BORZE.

Zagreb, 4. maja. Devize: Curih 10.05 do 10.15, Praga 183.65—185.65, **Pariz** 324—329, Newyork 61.73—62.53, London 299.95—302.95, Trst 254—257, Berlin 14.785—14.835, Dunaj 0.0869—0.0881.

— **Curih, 4. maja.** Beograd 8.32, **Pariz** 27.05 Newyor 517.20, London 25.07, Milan 21.27, Praga 15.30, Dunaj 0.0072.

× **Semenj v Padovi.** V Padovi se vrši letos veliki semenj od 5. do 19. junija. Pogoji za razstavljalce so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

× **Dobave.** Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 20. maja t. l. ponudbe glede dobave jeklenih magnetov za induktorje, do 25. maja t. l. pa glede dobave jamskega kabla itd. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 22. maja t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave tiskarskih strojev. — Dne 26. maja t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave volnenih mazalic. — Dne 29. maja t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave orodja za opremo lokomotiv. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.
Odgovorni urednik: Železnikar Aleksander.
Tiska tiskarna »Merkur« v Ljubljani.

Jack London: (75)

Burni doživljaji.

Roman z južnega morja.

Sheldon je še naročil Binu Charleyu, naj vzame uhane s seboj, divjakom iz Poonga Poonga pa je zapovedal, naj odnesejo starega čarodejca na prosto; nato je zapustil hišo in jo dal zapaliti. Kmalu potem so gorele vse ostale kolibe, stari čuvar ognja pa je sedel pokonci na solncu ter mežikaje prisostvoval pogibeli svoje vasi. Na brdu nad njimi so divjaki srdito razbijali na bobne ter divje trobili na bojne školjke. Toda Sheldon je bil s svojo malo, hrabro četo izpolnil vse, kar je bil hotel in nameraval. Njegova naloga je bila pri kraju. Ugotovili so smrt vseh članov Tudorjevega oddelka in iz domovine teh lovcev na lobanje je bila pot do doma dolga in temna. Izpustil je oba ujetnika, ki sta odhitela kot preplašena jelena, ter dal povelje za odhod. Vsa četa je nastopila zopet strmo pot navzdol v zamegleno džunglo.

Joana, ki je bila še vedno vsa preplašena od strašnih prizorov, je tiho in boječe korakala spredaj poleg Sheldona. Pol ure kasneje se je obrnila k njemu ter mu rekla s trudnim nasmehom:

— Nikdar več ne bi hotela posetiti teh lovcev na lobanje. Vem, da je to pustolovščina, toda v tem primeru sem je imela preveč. V prihodnje se bom zadovoljila z jahanjem po plantažah in reševanjem ladij, kot je Martha. Bushmanom na Guadalkauarju pa se pač ni treba bati, da bi jih še kdaj obiskala. Čutim, da me bodo še dolge mesece mučile strašne sanje — da, to vem gotovo. Pfuj! Kakšne strahotne pošasti!

Še isto noč so dospeli v taborišče k Tudorju, ki je že precej okreval; vendar so ga morali nositi na nosilnici. Oteklina na rani onega moža iz Poonga Poonga je polagoma plahnela, Azaku pa, ki ga je bil ranil trn na nogi, je še vedno šepal.

Dva dni kasneje so dospeli do čolnov v Carli, nato so odpluli po toku navzdol čez brzine in ravno opoldan tretjega dne je prispela četa domov na Berande. Joana se je globoko oddahnila, ko je odpela svoj pas za revolver ter ga obesila na žebelj v sobi. Tudi Sheldon, ki je nestrpno prežal na ta trenutek, se je zadovoljno oddahnil, ko je opazil, kako prijetno ji je bilo v tem domu. Toda vrnitev mu ni prinesla neskaljene radosti, kajti Joana je pričela z vso vnemo streči Tudorju ter je mnogo časa prebila pri bolniku, ki je ležal v viseči rogoznici pod mrežo zoper moskite na verandi.

XXVI. poglavje.

SVITANJE.

Tudor je v naslednjih desetih dnevih polagoma okreval. Ves ta čas je vladalo na Berande mirno življenje. Delo na plantažah je redno in pravilno napredovalo. Odkar je bil Sheldon predčasno zatrl pobuno Gogoomyja in njegovih tovarišev, je bila menda vsa neposlušnost uničena v kali. Dvajsetim nadaljnjim delavcem iz starejših časov je potekla doba in Martha jih je odpeljala; najeli so nove črnce, s katerimi so lepo ravnali in ki so bili očividno izborni delavci. Ko je Sheldon nekega dne jahal po plantažah, radujoč se udobnosti in koristi, ki je bila združena s posestjo konja in čudeč se, zakaj že davno sam ni bil mislil na to, da bi si ga bil nabavil, je premišljeval hkrati, koliko je pripomogla Joana k izboljšanju razmer na Berande. Mislil je na izborne delavce iz Poonga Poonga, na razno sadje in zelenjavo, na ladjo Martho, ki jo je z neznatnimi stroški iztrgala morju in ki je služila mnogo denarja, dasi je stari Kienross jadral z njo le počasi in skrajno oprezno; mislil je na Berande, ki je bila zopet premagala svoje finančne težave in se z naglimi koraki približevala trenutku, ko bo nosila lepe obresti, mislil je na plantaže, ki so se vedno bolj širile, ker so črni delavci neprenehoma sekali gozde, trebili ločje in zasajali kokosove palme.

Iz vsega tega in še iz tisočerih drugih okoliščin je Sheldon spoznal, koliko dolguje Joani za gmotne uspehe, koliko je dolžan tej vitki deklici z ravnim čelom, ki ji žari romantika iz sivih oči in ki s svojim dolgocevnim Coltovim revolverjem za pasom hrepeni po pustolovščinah; deklici, ki je ob divjanju nevihte v družbi svojih krepkih Tahičanov pristala na obali ter vstopila v njegov bungalow, kjer je s svojimi deškimi rokami obesila svoj pas za revolver in svoj Baden-Powell klobuk na žebelj pri biljardu.

MALI OGLASI

Cene oglasom do 20 besed Din 3·—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Suhe mavrohe ali smrčke kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Ko. Ljubljana.

Abadie cigaretni papir zopet stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Na dobro in ceno domačo hrano se sprejme več oseb. Naslov pove uprava.

Kupi se že rabljena turistovska oprema. Ponudbe na upravništvo lista pod »Dijak«.

Proda se stara, dobro ohranjena omara in umivalnik. — Poizve se Wolfova ulica 1/II.

Trgovci zaslužijo dobro pri patentiranih javorjevih prstanikih 28 × 31 cm kot slonokoščeni, trpežnejši od pločevinastih, 50 komadov 400 Din povzetjem. Vrečko, Pelzela.

Službo išče akademično naobražen 25 leten gospod v industriji, trgovini ali drugem podjetju. — Ponudbe na upravo lista pod »Delo«.

Matematiko poučuje profesor. Honorar zmeren. Ponudbe na upravo lista pod »Matematika«.

Ravnokar došle dalize in gladijole! Gladijole v osmih barvah, veliko cvetne, dalize 30 različnih vrst — ima v zalogi Ivan Šimenc, trgovski vrtnar, Ljubljana, Gradišče 12.

Veliko suho skladišče za državnim kolodvorom, je takoj za oddati. Oglasiti se je Konopjuta, Gosposvetska cesta štev. 2.

10.000 Din se odda kot posojilo le proti visokim obrestim. — Ponudbe na upravo lista pod »Varnost«.

Kupi se pohištvo za pisarno (večjo amerik. omaro, stole, event. celo garnituro, preproge itd. — Podrobne ponudbe na upravo lista pod šifro »I. B.«

Damski in dekliški slamniki po znižanih cenah ravnokar došli!

Oblike damske od Din 70·— do Din 150·—, otroške od Din 50·— do Din 70·- nakiteni od Din 100·- naprej — dokler traja zaloga. Oglejte si cene v izložbi

MINKA HORVAT, Ljubljana, Stari trg štev. 21

Najboljši šivalni stroj je edino le Josip Petelinc-a znamka **Gritzner in Adler** za rodbino, obrt in industrijo **Ljubljana** blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija. **Delavnica za popravila** Na veliko Telefon 913 Na malo

Vrtnice visokodebelne, priznano lepih vrst, kakor tudi vrtnice-plezalke in vrtnice-žalujke nudi cenj. občinstvu Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3. Naročila se sprejemajo tudi v cvetličnem paviljonu pri frančiškanskem mostu.

GAMAUFOVO umetno gnojilo za cvetlice je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbudi v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena zavojčku Din 3·—. Razpošilja društvo:

„VRTNARSKA ŠOLA“ V KRANJU.

Stalna zaloga: Herzmansky, Korsika, Adria, Bajc, Urbanič, Kanc.

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDICIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.

Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon interurban štev. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

PLATNENE ČEVLJE ZA DAME

dobite pri tvrdki

M. TREBAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 6

po sledečih cenah:

Beli platneni na 1 špango z leseno peto	Din 120·—
Beli platneni na 2 špange z leseno peto	Din 120·—
Beli platneni na trake z leseno peto	Din 120·—
Sivi platneni na 1 špango z leseno peto	Din 120·—
Sivi platneni na 1 špango in usnjeno peto	Din 120.—
Sivi platneni na trake in usnjeno peto	Din 120·—

Pošilja se tudi po poštnem povzetju.

TISKARNA „MERKUR“

TRG. IND. D. D.

Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časopise, lepake, brošure, posetnice in razglednice. Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge uradne tiskovine. ----- Lastna knjigoveznica.

LJUBLJANA - SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552